

CHECKLIST VEILIGHEIDSASPECTEN ROLSTOELTAXIVERVOER te gebruiken bij de aanbesteding van rolstoelen en rolstoeltaxivervoer

De veiligheid van rolstoelinzittenden tijdens het vervoer in taxibusjes is niet zonder meer gegarandeerd als u het begrip 'veiligheid' in algemene termen omschrijft in het bestek. Het is van belang om eisen op dit gebied expliciet te benoemen. Deze checklist biedt hier aanknopingspunten voor. Het gaat hier dus slechts om een deel van de te stellen eisen in de aanbesteding van rolstoelen en rolstoelvervoer, namelijk de eisen ten aanzien van veiligheid.

Regelmatig wordt in deze checklist verwezen naar de Code Veilig Vervoer Rolstoelinzittenden (VVR) van KBOH. Het is goed om deze Code VVR bij de hand te hebben als u het programma van eisen c.q. wensen opstelt.

A. Aanbesteding rolstoelen

1. Ga vanuit het totaal aan indicatiestellingen na hoeveel rolstoelen geschikt moeten zijn voor vervoer met inzittende. Houd er daarbij rekening mee dat mensen die een transfer kunnen maken naar een gewone stoel in de taxibus, dit altijd moeten doen. Dit blijft de veiligste manier van vervoeren!
2. Verstrek aan mensen die geen transfer kunnen maken alleen veilig vervoerbare rolstoelen. Zo'n rolstoel voldoet aan de ontwerpnorm ISO 7176-19. Dat houdt in dat hij in de standaarduitvoering een botstest heeft doorstaan bij 50 km. p.u/20 g¹, met een dummyspassagier van 75 kg. De test is uitgevoerd met een vastzetsysteem dat voldoet aan de ontwerpnorm ISO 10542 Bdeel 1 en voor zover relevant de delen 2 t/m 5. Vraag testrapporten² op.

Opmerking: Normen zijn in principe vrijwillig. U kunt het voldoen eraan dus niet verplicht stellen. Wel kunt u in het programma van wensen of in de gunningcriteria opnemen dat de voorkeur uitgaat naar de leverancier die veilig vervoerbare rolstoelen aanbiedt of in de nabije toekomst kan aanbieden. Verwijs daarbij naar relevante normen (zie tabel normen)

3. De fabrikant/leverancier moet aangeven welk type vastzetsysteem op de stoel past. Dit behoort in de gebruiksaanwijzing of handleiding te staan.
4. Als het nodig is om aanpassets te gebruiken, dient men uitsluitend door de rolstoelfabrikant aanbevolen sets te gebruiken. Ook dit hoort in de gebruiksaanwijzing of handleiding te staan.

De hoofdstuk 3, 4 en 7 van de Code VVR bieden verdere aanknopingspunten.

B. Aanbesteding vervoer

1. Maak een lijst van te vervoeren typen rolstoelen en voeg deze bij het bestek. De vervoerder kan dan nagaan welke vastzetsystemen beschikbaar moeten zijn. (zie ook ommezijde, C3).
2. Een veilig vastzetsysteem voldoet aan de ontwerpnorm ISO 10542 deel 1 en voor zover relevant de delen 2 t/m 5 (botstest bij 50 km. p.u/20 g, uitgaande van een gewicht van 85 kg. van de rolstoel + 75 kg. van de inzittende. Vraag testrapporten op.
Zie ook de opmerking over normen onder A2.
3. Vraag de vervoerder inzichtelijk te maken hoe hij het vervoer van rolstoelinzittenden organiseert, welke aandacht hij besteedt aan veiligheidsaspecten, aan instructie en opleiding van personeel etc. en welke financiële consequenties zijn verbonden aan eventuele aanvullende veiligheidsmaatregelen.

De hoofdstukken 3, 5 en 8 van de Code VVR bieden verdere aanknopingspunten.

C. Algemeen

1. Formuleer uw eisen, wensen en gunningcriteria zo expliciet mogelijk. Dit voorkomt misverstanden over de interpretatie ervan.
2. Betrek de cliëntorganisatie bij het opstellen van het bestek. Daarmee verkrijgt u draagvlak voor de te kiezen vervoersoplossing. Ook bereikt u dat cliënten zich bewust worden van aspecten die een rol spelen bij veilig vervoer. Spreek met de cliëntorganisatie evaluatiemomenten af.
3. Op het moment dat u besluit om te gaan werken volgens de Code VVR, zullen er nog de nodige niet-veilig vervoerbare rolstoelen in gebruik zijn. Vraag aan de leverancier hoe die stoelen in deze overgangsperiode toch zo veilig mogelijk vervoerd kunnen worden. Geef deze informatie door aan de vervoerder.
4. Controleer steekproefsgewijs of de vervoerder zijn contractuele verplichtingen nakomt.
5. Maak met de vervoerder duidelijke afspraken over de registratie en afhandeling van klachten. Wellicht kunt u aan het contract een bonus-malus regeling koppelen, gerelateerd aan het aantal klachten en de kwaliteit van de klachtafhandeling.

De hoofdstuk 2, 3 en 5 van de Code VVR bieden verdere aanknopingspunten.

RELEVANTE EISEN EN NORMEN VOOR VEILIG VERVOER VAN ROLSTOELINZITTENDEN

Voertuigen	Vastzetsystemen	Rolstoelen
Internationaal (ECE): - vastzetspunten van autogordels: ECE R14.04 (M1 t/m M3) - stoelen: ECE R 17.06 (M1 t/m M3) - hoofddeuken: ECE R 25.04 (M1)	Internationaal (ISO): - ISO/DIS 10542 -1 t/m 5 (botstest 50 km/20 g) 1: algemene eisen 2: 4-punts bandensysteem 3: docking systeem 4: beugelsysteem 5: speciale systemen	Internationaal (ISO): ISO/FDIS 7176 -19 (botstest 50 km/ 20g, dummy 75 kg.) - Deze norm vermeldt aan welke eisen de vervoerbare rolstoel, (het product) moet voldoen.
Europees (EEC) - vastzetspunten van autogordels: 76/115/EEC; 96/38/EC (M1 t/m M3) - stoelen: 74/408/EEC; 96/37/EC (M1 t/m M3) - hoofddeuken: 78/932/EEC (M 1)	Europees (EN): geen normen	Europees (EN): - EN 12182 (risico analyse) - EN 12183 (hand) - EN 12184 (elektrisch) In deze normen staat o.a. wat er in de handleiding en de gebruiksaanwijzing bij de vervoerbare rolstoel opgenomen moet zijn.
	Nationaal (NL): NEN 2746 (botstest 30 km/10 g) Deze norm wordt algemeen als achterhaald beschouwd vanwege de te lage grenswaarden	Nationaal (NL): De Europese normen EN 12182, 12183 en 12184 zijn overgenomen

Aanbevolen literatuur:

- Code VVR, uitgave KBOH
- Stappenplan Collectief Vraagafhankelijk Vervoer, uitgave VNG, ISBN 90 322 7617 4.
- Normen en productierichtlijnen zijn op te vragen bij het Nederlands Normalisatie Instituut, Adviespunt Medische Hulpmiddelen en gezondheidzorg (tel. 015B269 02 50).
- KBOH zal naar verwachting in de loop van 2001 een Lijst van getest veilig vervoerbare rolstoelen en veilige vastzetsystemen uitbrengen. Informatie hierover is te zijner tijd op de website van KBOH te vinden (www.kboh.nl).

¹g is de eenheid van zwaartekracht. Bij een botsing met 50 km/u wordt er op het vastzetsysteem een kracht uitgeoefend van 20 x de zwaartekracht, in dit geval dus 20 x het gewicht van rolstoel + inzittende.

² Testen zijn betrouwbaar als ze zijn uitgevoerd door een geaccrediteerd testhuis.

KBOH
Postbus 2072
3440 DB Woerden
tel: 0348-436 702
www.kboh.nl